

Allakkiag

25-01-2022
Sags nr. 2021 – 16893
Akt nr. 19107443

Parisimi isumaqatigiissut

Postboks 1340
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Parisimi COP21 december 2015-mi nunat ilaasortaasut 196-it NP-t Silap pissusianut ataatsimeersuarnermi silap pissusianut isumaqatigiissummik inatsisitigut pituttuisumik isumaqatigiissuteqarput; Parisimi isumaqatigiissut. Parisimi isumaqatigiissutip Kyoto-protokollu pisussaaffiliisumik piffissaasup aappaa 2020-mi naappat taatigivaa. Kyoto-protokolimit 1997-imi isumaqatigiissutigineqartumut allaanerussutaasoq tassaavoq drivhusgassinik aniatitsinerup procentimik siumoortumik aalajangersakkamik anni-killisaanermik pituttorsimangimmata.

Parisimi Isumaqatigiissummi silap pissusianut isumaqatigiissummi peqataasut imminnut pisussaaffilerput suliffissuaqanngikkallarnermi qaffasissusaasumut sanilliullugu nunarsuarmi kissakkiartornerup agguaqatigiisillugu 2 °C-it ataatingaatsiarsimaneqassasut aamma kissakkiartornerup 1,5 °C-nut killilersimaarneqarnissaa sulissutigineqassasoq.

Parisimi Isumaqatigiissut pingaarnertut inatsisitigut pituttorsimasuuvoq, taamaattorli nunagisami anguniakkat inatsisitigut pituttorsimasuunngillat. Peqataasut tamarmik imminnut pisussaaffilerput nunagisaminni aalajangersimasumik anguniangassalersornissamik, Nationally Determined Contributions (NDC-inik taaneqartartunik).

Parisimi Isumaqatigiissut naapertorlugu, nunat suliffissuaqarfiusut aningaasaqarnermut tamarmut drivhusgasinik aniatitsinerit annikinnerulernissaannut anguniagassat pituttorfiusut aalajangersaaffiginissaannut siuttuujuartariaqarput. Nunat ineriartorfiusut akiuiniarnermut suliniutitik nukittorsartuartariaqarpat, nunamilu namminermi pissutsit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit piffissap ingerlanerani aningaasaqarnermut tamarmut drivhusgasinik aniatitsinerit annikillisarnissaannut killilersuinissamullu anguniagassat anguniarlugit ingerlatsilernissaat nukingisaarutigineqarluni.

NDC-it nunat akornanni assigiinngissitaarput. Nunat ataasiakkaat annikilliliinissamut takkussaat assigiinngiinnaratik, aammali nunat ataasiakkaat anguniakkamik inississornerisa periusaat assigiinngissitaarlutik.

Qallunaat kungeqarfiannut ilaasutut, Kalaallit Nunaat Parisimi Isumaqatigiissummut ilanngutissagalarpat, isumaqarpoq Kalaallit Nunaat silap pissusianut anguniagalersussasoq NP-ut nassiuutissagai. Nuna tamakkerlugu silap pissusianut angu-

niakkat aalajangersimasat Danmarkip silap pissusia pillugu ilanngussaannut attuumassuteqaratik.

2016-imi Kalaallit Nunaata Parisimi Isumaqatigiisummut nunatut nangaanartoqartitsinerata tunuliaqtaa.

2015-mi Naalakkersuisuusut isumaqatigiinniarnep nalaani sulissutigisimavaat, Parisimi Isumaqatigiisutip nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii akuersissutigineqassasut, immikkullu nunap inoqqaavisa ineriartornissamut pisinnaatitaaffii, NP-ni Nunap Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit nalunaarut tunuliaqutaralugu.

Parisimi Isumaqatigiisut inatsisitigut pituttuisumik nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiinik imaluunniit nunap inoqqaavisa ineriartornissamut pisinnaatitaaffiinik imaqqanngilaq. Isumaqatigiisummi nunap inoqqaavi pillugit innersuussutituaq tassavaoq, nunap inoqqaavi pillugit inatsisitigut pituttuinngitsumik aallaqqaasiunneqarsimasoq, silaannaap pissusianut nalimmassartarneq pillugu nunap inoqqaavisa ilisimasaanut attuumassuteqartoq. Kalaallit Nunaata nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaannik kissaateqarnera tassuuna naaperiarneqanngitsoorpoq.

Taamanikkut isumaqatiginninniartut periarfissat assigiinngitsut nalilersorpaat, taamanikkullu piumasaqaatitut qitiulluinnartoq tassavaoq Kalaallit Nunaat isumaqatigiisummut ilanngutissappat, Danmarkip nammatassatut agguarsiannut nammaqataassanngitsoq, tamannami Kalaallit Nunaata siunissami suliffissuaqarnikkut ineriartornissamut periarfissaanut kalluaasinnaammat. Taamanikkummi naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunaat Parisimi Isumaqatigiisummut ilanngutissappat Danmarkip nammatassai aamma Kalaallit Nunatta nammatassaanut ilanngutissasut. Taamanikkullu Naalakkersuisut martsii qaammat 2016-imi aalajangerput Parisimi isumaqatigiisummut Kalaallit Nunaat nunatut nangaassuteqarnerminik piumasaqassasoq.

Danmarkip Parisimi isumaqatigiisut atortussanngortippaa ulloq 1. november 2016-imi Kalaallit Nunaata nunatut nangaassuteqarnera ilanngullugu, kisiannili Savalimmiormiut nunatut nangaassuteqartinnagu.

Savalimmiut periusiat – Kunngeqarfinni peqataasut imminnut artukkissanngillat
Savalimmiormiut ulloq 19. oktober 2016 qallunaat naalakkersuisuinut nalunaaruteqarput, Savalimmiormiut kissaatigingaart Kunngeqarfiup Parisimi isumaqatigiisummut naqissusingaanut peqataatinneqarnissamik kissaateqarlutik. Qallunaat savalimmiormiullu isumaqatigiinniarnep kingorna illuatungeriit ilutsumik isumaqatigiisuteqarput, kingorna taaneqartartumik "savalimmiormiut periusaanik"

Savalimmiormiut periusaat ilusaavoq, illuatungeriinnut artukkiinngitsoq. Ima isumaqarpoq, Savalimmiormiut nammineerlutik anguniakkatik aalajangersussangaat. Anguniakkallu taakkua Danmarkimut sunniinatillu artukkiinngitsut, killormullu aamma:

Danmarkip nammineerluni pituttorneri aamma EU-iluani Savalimmiunut artukkiinngitsut.

Tamanna isumaqarpoq qallunaat CO2-mik annikillisaanissamut pisussaaffii Savalimmiuni atuutissanngitsut. Inatsisit naapertorlugit tamanna isumaqarpoq Savalimmiut nuna tamakkerlugu tapersiissutissaa aalajangeriigaq (NDC) Danmarkimut nassiuttassagaa, taannalu Danmarkip EU-mut tapiliussatut aamma immikkoortutu nassiutissagaa.

Periuseq taanna aamma Naalakkersuisut atorusullugu kissaatigaat. Taamaasiornikkut Kalaallit Nunaata nammineq silap pissusianut anguniagassatut siunniussat aalajanger-tassavai, Danmarkip/EU-p anguniakkatut pisussaaffiinit artukkorsorneqarnani.

Kalaallit Nunaat nunatut nangaanartoqartitsinera pillugu Naalakkersuisut 2016-imi Danmarkimut nalunaaruteqannginnermini, taamanikkut Naalakkersuisuusunit 2015-imi 2016-milu savalimmiormiut periusaat misissorneqarsimanngilaq qulaajarneqarsimananilu. Periuseq taanna Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiissum-mut ilanngunnissaamut periarfissaanut toqqammaviuvoq.

Periuseq taanna Kalaallit Nunaanni siunissami suliffissuaqarnikkut ineriartornissamik kissaaneqarneranut akerliunngilaq

Parisimi Isumaqatigiissutip iluani Kalaallit Nunaata silap pissusianut tapiissutaa aamma nuna tamakkerlugu silap pissusianut periusissia

Inatsisartut aalajangissappasuk, Kalaallit Nunaat Parisimi Isumaqatigiissummut peqataalissasoq, taava silap pissusianut tapiissutissaq (NDC) suliarineqalissaaq. Peqataalernermit atatillugu piumasaqaataanngilaq aalajangeriikkamik silap pissusianut tapiissummik peqareernissaq, suliarlu taamaasilluni peqataalereernerup kingorna suliarillugu aallartinneqarsinnaalluni.

Silap pissusianut periusissiaq kalaallit NDC-anut tunngaviliisussaaq. Periussissiassallu suliassaqarfiit tamarluinnangajavii kalluassavai. Kommunit, inuussutissarsiortut aamma innuttaasut Kalaallit Nunaata siullerpaamik nuna tamakkerlugu silap pissusianut periusissiassaanut akuutinneqassapput.

Silap pissusianut periusissiap, ilaatillugu kingunerisassaasa qulaajarneqarnera nalunaarsussavaa, silap pissusiata allanngoriartorneranut naaperiaanermi suliniutaasut tigussaasut, aningaasarsiornermi ineriartornermik pisariaqartitsineq oqimaaqatigiisillugu, Kalaallit Nunaata suut periarfissarinerai.

Silap pissusianut periussissiassap ineriartortinnissaa nunarsuarmit NP-it anguniagaanut, nuna tamakkerlugu piujuartitsilluni ineriartornermi sulinermit pilersaarutip malittarineqarnissaanut atuutsittilernissaanullu aggersumut suliamut atatillugu isiginiarneqassaaq. Nunarsuarmit anguarriakkt 13: Silap pissusianut sulianiutit

nassuiarpaat anguniakkat immikkoortut arlallit aamma uuttuutit, qanoq ilillutik nunat ataasiakkaat silap pissusianut unammillingassat suliarissaneraat.

Pisortani aningaasatigut aamma allaffissornikkut kingunerisassat

Parisimi isumaqatigiissuumjut ilaalernerup kingunerissavaa soqutigineqarnerup annertusinera aammalu silap pissusianut attuumassutillit aningaasaateqarfinnut assigiinngitsunut appakaasinnaaneq aamma silap pissusianut qajassuussisnik qorusnnut ikaarsaarnermi nunat tamalaat oqalliffiini aningaasanik tapersersuisunut.

Kalaallit Nunaat Parisimi Isumaqatigiissuumut ilaalissaaq, Danmarkip nammatassatut agguarsiassaanut tiguseqataanani aamma siumoortumik aalajangikkamik CO₂-mik annikillisaanissamik suliniutinilluunniit pituttornani. Inuiaqatigiinni- aamma inuutissarsiornermi aningaasatigut kinguneqaataasussat eqqarsaatigalugit apeqqutaassaaq, suut silap pissusianut tapiissutissat Kalaallit Nunaata nammineerluni aalajangernerai. Kalaallit Nunaata nammineerluni anguniagassani inuutissarsiortut kommuunillu peqatigalugit suliarisinnaavai aamma aningaasatigut ineriartornissamik pisariaqartitsineq sillimaffigisinnaallugu, Kalaallit Nunaanni qorsummut ikaarsaarnermut periarfissaasunut attuumassutillit ilanngullugit.

Pisortani allaffissornikkut kingunerisassai eqqarsaatigalugit, Kalaallit Nunaata Parisimi Isumaqatigiissuumut ilanngunnerata malitsigissavaa, Kalaallit Nunaata silap pissutianut suliniutini Silap Pissusianut Isumaqatigiissuumut paasisutissat tunniuttarnissaat. Kalaallit Nunaata silap pissusianut isumaqatigiissuumut drivhusgassinik tingooraaneq aniatitallu maannakkut nalunaarutigisareerpai. Nalunaarutiginnittarnerlu Parisimi Isumaqatigiissuumi ingerlatiinnarneqassaaq. Kalaallit Nunaata NDC-it piareerpagit, anguniakkanik piviusunngortinnissaamut tunngatillugu siuariartorneq aamma nalunaarutigineqartassaaq. Nalunaarutiginnittarnissamut aningaasartuutit, aningaasaliissutaasut iluanni ingerlanneqarsinnaasut naatsorsuutigineqarpoq.

Inuutissarsiornermi aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Parisimi Isumaqatigiissuumut ilanngunneq inuutissarsiornermi ingerlataqartunut siumut aalajangerneqareersumik kinguneqassanngilaq. Kalaallit Nunaata silap pissusianut periusissiaa, Kalaallit Nunaata NDC-anut tunngaviliisusaaq suli suliarineqanngilaq. Taamaattumik maannakkumuungallartoq aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kingunerisassat nalilersorneqarsinnaanngillat, soorlutaaq taamaattoq Kalaallit Nunaata NDC-ivi kalaallit inuutissarsiortuinut. Silap pissusianut periusissiaq kingusinnerusukkut aalajangerneqareerpat, inuutissarsiornermik sulialinnut kinguneqarsinnaassaaq.

Aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunerisassat

Parisimi Isumaqatigiissuumut ilanngunneq innuttaasunut siumut aalajangerneqareersumik kinguneqassanngilaq.